

Konjunkturbarometern april 2021

Enkätundersökning till förtroendevalda

Enkäten i korthet

Två gånger om året gör Sveriges Ingenjörer en konjunkturbarometer, som är en enkät som skickas ut till samtliga akademikerföreningar inom privat sektor. Denna sammanställning bygger på svar som samlades in under mars 2021. Sammanlagt har 314 fackliga ordföranden svarat på enkäten, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 50 procent. Resultaten redovisas dels totalt, dels uppdelat på industri- och tjänstesektorn. Även avtalsområden med 10 eller fler svarande särredovisas, men i tabellbilaga. Då det i texten nämns en bransch är det liktydigt med företag som tillhör ett visst avtalsområde.

Sammanfattning

Den tidigare nedåtgående trenden för det ekonomiska läget har brutits och vänt uppåt rejält. Efter den ekonomiska nedgången under inledningen av coronapandemin har situationen nu stabiliserats och de förtroendevalda som har svarat på enkäten ser en god ekonomisk situation i dagsläget. Det ekonomiska läget idag bedöms vara *bra* av mer än varannan respondent, och 30 procent av respondenterna anser att det ekonomiska läget är *tillfredställande*. Andelen som bedömer den ekonomiska situationen som direkt *dålig* är nu mindre än före coronapandemin.

Trots att det bedömda läget visar en påtaglig förbättring, och nu ligger på samma nivå som före pandemin, bör man ha i åtanke att vår industritunga ekonomi också är beroende av omvärlden. Till exempel påverkas ekonomin av utvecklingen på exportmarknaderna liksom hur globala försörjningskedjor utvecklas. Man bör också ha i åtanke att den expansiva finanspolitiken med de olika stödpaket som har lanserats för att minska krisen i spåren av coronapandemin stimulerar ekonomin rejält.

Ekonomiska läget idag och närmaste framtiden

Föregående mätning gjordes i september 2020. Då hade coronapandemin pågått i drygt ett halvår och läget var kritiskt i många delar av världen. Från statligt håll togs flera stödpaket fram för att mildra effekterna av krisen. Bland dessa stödpaket finns till exempel korttidspermitteringar och nedsättning av arbetsgivar- och egenavgifter, liksom omställnings- och omsättningsstöd.

I budgetpropositionen för 2021¹ skriver man att pandemin kommer att påverka Sverige under lång tid och att man tror att återhämtningen kommer att ta tid. Med det vill man flagga för att det behövs en expansiv finanspolitik under de kommande två åren. Den budget som lades fram i september 2020 var en historiskt omfattande budget med reformer på drygt 105 miljarder kronor 2021 och drygt 85 miljarder kronor 2022.

Även om regeringen har varit tydlig med att man kommer att bedriva en expansiv finanspolitik den närmsta tiden finns det en osäkerhet i hur väl man faktiskt kommer att lyckas mildra effekterna av krisen. Vi har också en osäkerhet i vår industritunga ekonomi som är beroende av utvecklingen i omvärlden, med allt från utvecklingen på våra stora exportmarknader till hur de globala försörjningskedjorna ser ut.

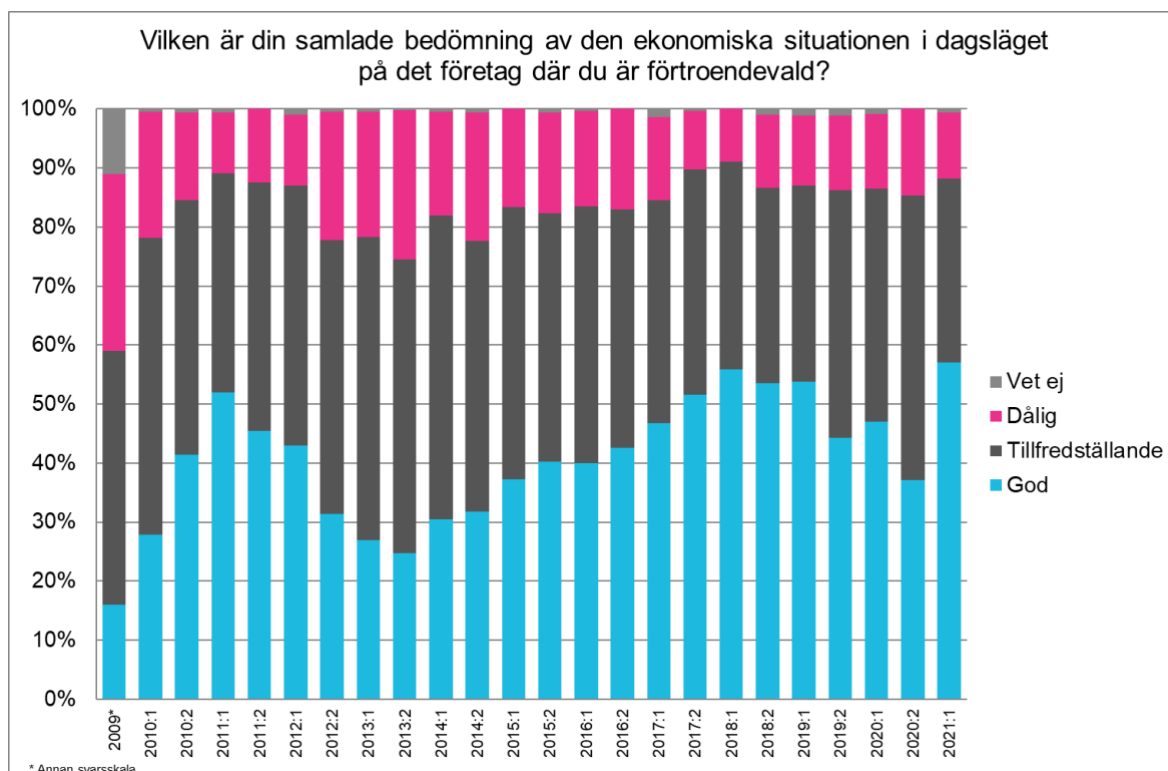
Enkätresultaten visar en rejäl uppgång i andelen som ser ett gott ekonomiskt läge

Mer än varannan respondent, eller 57 procent, anser att den ekonomiska situationen i dagsläget är god på det företag där man är förtroendevald. Vid den föregående mätningen, i september 2020, var motsvarande andel 37 procent, och med det har andelen som bedömer den ekonomiska situationen som god alltså ökat med 20 procentenheter.

Andelen respondenter som istället uppger att det ekonomiska läget är dåligt har minskat från 15 procent vid mätningen i september 2020, till 11 procent i denna mätning.

Mellan olika branscher kan man dock se skillnader i hur läget bedöms. Till exempel bedömer 65 procent av de förtroendevalda från Innovations- och kemiindustrierna att den ekonomiska situationen i dagsläget är god, vilket kan jämföras med genomsnittet på 57 procent.

¹ [Finansplan – utdrag ur budgetpropositionen för 2021 - Regeringen.se](#)

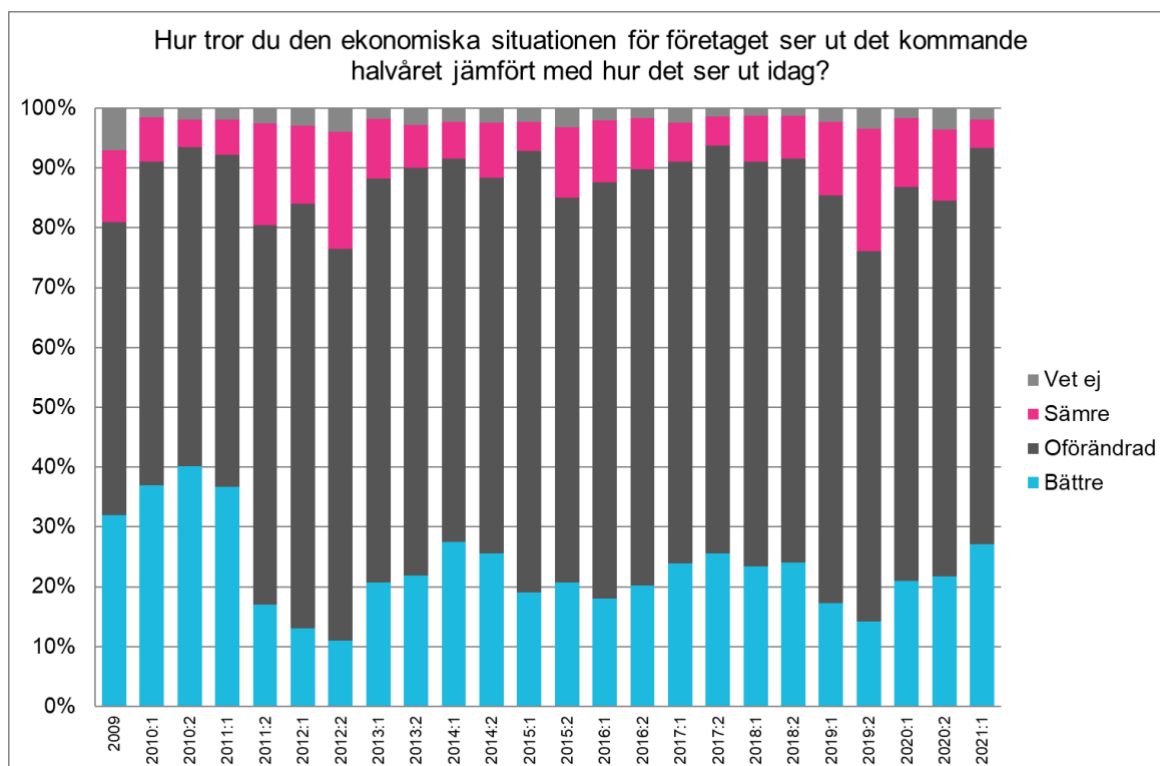
Mer än nio av tio ser en bättre eller oförändrad ekonomisk situation det kommande halvåret

De tillfrågade ombads också göra en bedömning av den ekonomiska situationen det kommande halvåret. Det är betydligt fler som ser en bättre ekonomisk situation det kommande halvåret (27 procent) jämfört med de som tror att det kommer bli sämre (5 procent). Resultatet på denna fråga måste dock tolkas utifrån den ekonomiska situationen i dagsläget.

En korstabulering visar att nära vart fjärde företag med god ekonomisk situation bedömer att det kommer att bli ännu bättre de kommande sex månaderna.

Bland de respondenter som har uppgett att företaget har en god ekonomisk situation tror 24 procent att läget kommer att bli ännu bättre de kommande sex månaderna. I samma kategori, dvs där man uppger att företaget har en god ekonomisk situation bedömer 75 procent att läget kommer att vara oförändrat de kommande sex månaderna.

Bland de respondenter som har uppgett att företaget har en dålig ekonomisk situation tror 26 procent att läget kommer att bli bättre de kommande sex månaderna. I samma kategori, dvs där man uppger att företaget har en dålig ekonomisk situation bedömer 49 procent att läget kommer att vara oförändrat de kommande sex månaderna och 20 procent tror att läget kommer att bli ännu sämre.

Det ekonomiska läget som differens mellan god och dålig samt bättre och sämre

Ett annat sätt att studera trenden vad gäller det ekonomiska dagsläget samt det kommande halvårets situation är att beräkna differensen mellan resultatet av svarsalternativen "god" respektive "dålig" för det ekonomiska dagsläget samt alternativen "bättre" respektive "sämre" vad gäller den ekonomiska situationen det kommande halvåret.

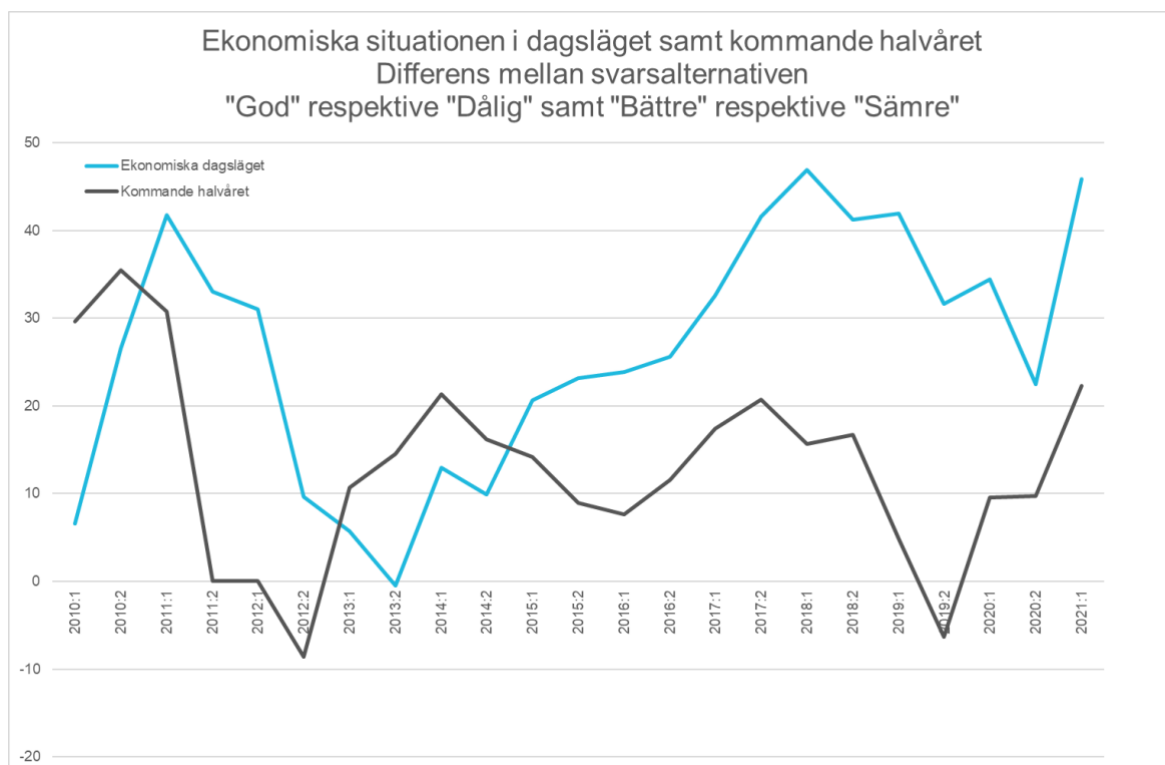
I beräkningen är alltså inte mittenalternativen med, dvs "tillfredställande" respektive "oförändrad". När differensen mellan alternativen "god" respektive "dålig" är stor så blir oftast differensen mellan alternativen "bättre" respektive "sämre" liten. Det beror på att det finns mindre potential för ytterligare förbättring/försämring vid ett redan gott respektive dåligt läge.

Det ekonomiska *dagsläget* har under de senaste mätningarna legat på en mycket hög nivå med övervikt på andelen som svarar gott ekonomiskt läge jämfört med de som svarar dåligt. Från mätningen under första halvåret 2018 har trenden varit nedåtgående tills nu. Vid denna mätning har differensen mellan "god" respektive "dålig" vänt upp och ligger nu på samma nivå som vid mätningen under första halvåret 2018.

Även bedömningen av ekonomin *det kommande halvåret* har haft en nedåtgående trend fram till mätningen under hösten 2019. Under våren 2020 hade kurvan vänt uppåt och låg sedan på ungefär samma nivå vid mätningen i september 2020. Vid nuvarande mätning, som alltså gjorts i mars 2021, har kurvan vänt rejält uppåt.

Bedömningar om framtiden är alltid förknippade med viss osäkerhet, men mätningarna visar ändå på en förväntad förbättring av den ekonomiska situationen

det kommande halvåret. Vid mätningen i mars 2020 hade coronapandemins effekter inte hunnit slå igenom i någon större omfattning, och vid mätningen i september 2020 hade restriktionerna lättat upp något efter nedgången i smitta under sommaren. Den senaste mätningen, som alltså gjorts i mars 2021, visar på en rejäl förbättring av det bedömda ekonomiska läget, vilket dock måste ses i ljuset av att vaccinerna precis börjat få godkännanden och att bedömningen gjorts i relation till den dåvarande ekonomiska situationen.

Varsel och uppsägningar som indikator på hur den ekonomiska situationen är

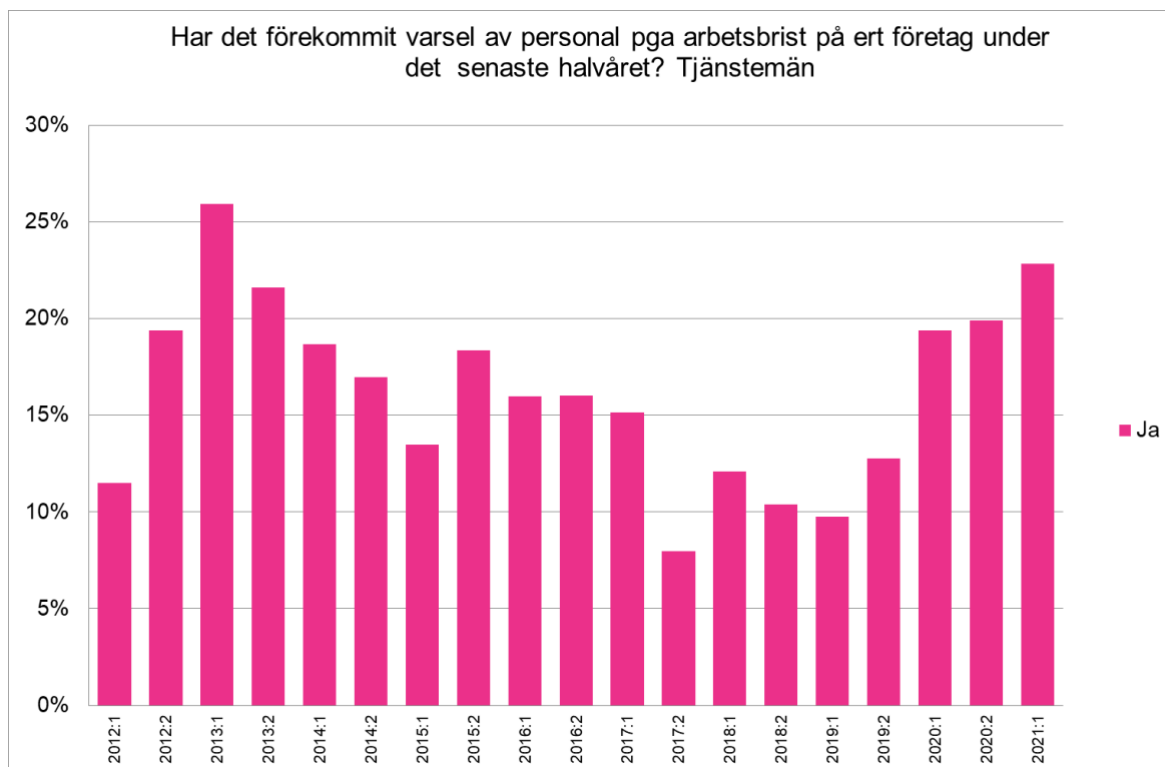
Även om de förtroendevalda i stor utsträckning ser en god ekonomisk situation i dagsläget, och att läget har stabiliserats, finns faktorer som indikerar att läget trots allt inte är helt bra.

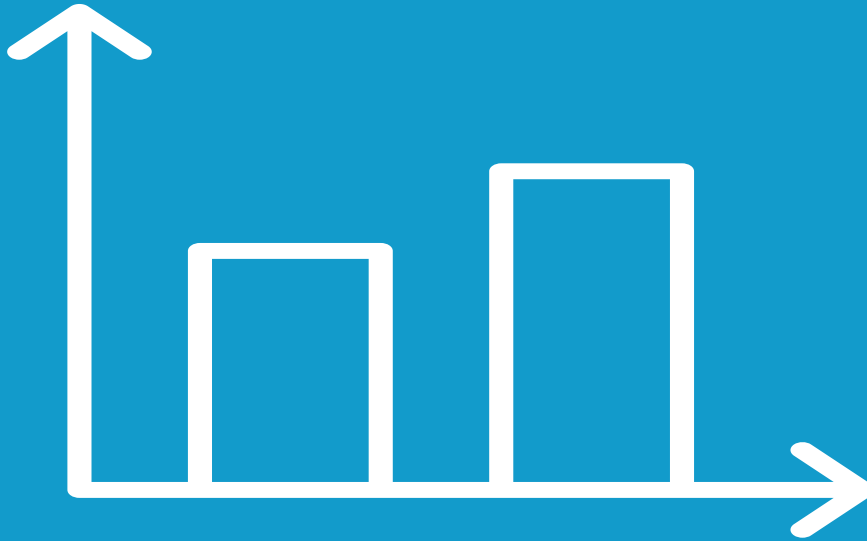
23 procent av de tillfrågade uppger att tjänstemän har varslats på grund av arbetsbrist på företaget det senaste halvåret. Andelen tillfrågade som uppger att tjänstemän har varslats har inte varit så hög sedan våren 2013.

Tjänstesektorn har drabbats hårdare än industrisektorn. Inom tjänstesektorn har 31 procent av de tillfrågade uppgett att tjänstemän har varslats på grund av arbetsbrist på företaget det senaste halvåret, vilket kan jämföras med industrisektorn där 20 procent uppger att man har varslat tjänstemän det senaste halvåret.

Det är drygt en fjärdedel, eller 27 procent, av företagen som har sagt upp personal på grund av arbetsbrist det senaste halvåret. Inom tjänstesektorn har 38 procent av

de tillfrågade uppgett att man har sagt upp tjänstemän, vilket kan jämföras med industrisektorn där 22 procent uppger att man har sagt upp tjänstemän.

Tabellbilaga

Sveriges
Ingenjörer

Konjunkturbarometern 2021 nr 1

Ungefärligt antal medlemmar i akademikerföreningen:

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
1-9 medlemmar	4%	5%	4%	4%	8%	0%	3%	0%	0%	7%
10-49 medlemmar	45%	44%	46%	39%	25%	33%	57%	42%	38%	42%
50-249 medlemmar	36%	29%	39%	36%	42%	58%	30%	58%	56%	36%
250-999 medlemmar	11%	18%	9%	18%	21%	8%	8%	0%	6%	12%
1000 eller fler medlemmar	3%	4%	2%	4%	4%	0%	3%	0%	0%	4%
Vet ej	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	315	96	202	28	24	12	37	12	16	104

Ungefärligt antal anställda på företaget:

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
1-9 anställda	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
10-49 anställda	8%	14%	6%	18%	8%	8%	8%	0%	6%	5%
50-249 anställda	31%	36%	28%	29%	33%	25%	38%	25%	13%	28%
250-999 anställda	37%	21%	45%	29%	21%	50%	43%	58%	56%	42%
1000 eller fler anställda	23%	29%	21%	25%	38%	17%	11%	17%	25%	24%
Vet ej	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	316	96	202	28	24	12	37	12	16	104

Vilken är din samlade bedömning av den ekonomiska situationen i dagsläget på det företag där du är förtroendevald?

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
God	57%	56%	57%	54%	48%	67%	65%	58%	31%	56%
Tillfredsställande	31%	31%	31%	29%	43%	33%	22%	33%	69%	29%
Dålig	11%	14%	10%	18%	9%	0%	14%	8%	0%	13%
Vet ej	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	314	95	201	28	23	12	37	12	16	104

Hur tror du den ekonomiska situationen för företaget ser ut det kommande halvåret jämfört med hur det ser ut idag?

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
Bättre	27%	22%	30%	36%	22%	17%	35%	33%	25%	33%
Oförändrad	66%	65%	66%	54%	74%	83%	62%	67%	75%	61%
Sämrre	5%	8%	3%	4%	0%	0%	3%	0%	0%	5%
Vet ej	2%	4%	1%	7%	4%	0%	0%	0%	0%	2%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	314	95	201	28	23	12	37	12	16	104

Hur är arbetsbördan för de anställda i dagsläget?
Tjänstemän

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
För stor Lagom För liten Vet ej Yrkesgruppen finns ej på	49% 45% 5% 2% 0%	36% 50% 10% 4% 0%	56% 40% 3% 0% 0%	30% 56% 11% 4% 0%	39% 52% 4% 4% 0%	67% 33% 0% 0% 0%	59% 38% 3% 0% 0%	67% 25% 0% 8% 0%	56% 44% 0% 0% 0%	54% 40% 6% 0% 0%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	313	94	201	27	23	12	37	12	16	104

Arbetare

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
För stor Lagom För liten Vet ej Yrkesgruppen finns ej på	17% 29% 5% 10% 39%	9% 10% 2% 6% 73%	21% 36% 7% 12% 25%	0% 4% 0% 4% 93%	0% 9% 5% 0% 86%	17% 17% 0% 17% 50%	33% 28% 3% 11% 25%	17% 33% 8% 17% 25%	31% 56% 6% 6% 0%	19% 36% 10% 11% 24%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	307	90	199	27	22	12	36	12	16	103

Hur har antalet anställda förändrats under andra halvåret 2020?
Tjänstemän

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbetsgivarna, teknikavtal
Ökat	31%	30%	32%	30%	9%	58%	30%	8%	19%	35%
Oförändrat	39%	37%	39%	26%	57%	42%	41%	58%	38%	35%
Minskat	28%	31%	27%	37%	35%	0%	24%	33%	44%	30%
Vet ej	2%	2%	1%	7%	0%	0%	5%	0%	0%	1%
Yrkesgruppen finns ej på	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	312	93	201	27	23	12	37	12	16	104

Arbetare

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbetsgivarna, teknikavtal
Ökat	14%	6%	18%	0%	0%	25%	19%	0%	13%	21%
Oförändrat	28%	13%	32%	0%	13%	17%	27%	50%	31%	32%
Minskat	12%	2%	18%	0%	0%	0%	11%	25%	50%	17%
Vet ej	7%	6%	9%	8%	0%	8%	16%	0%	6%	7%
Yrkesgruppen finns ej på	38%	74%	24%	92%	87%	50%	27%	25%	0%	23%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	304	87	199	25	23	12	37	12	16	103

Har det förekommit varsel av personal pga arbetsbrist på ert företag under andra halvåret 2020?
Tjänstemän

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
Ja	23%	31%	20%	41%	26%	0%	8%	17%	31%	24%
Nej	77%	69%	80%	59%	74%	100%	92%	83%	69%	76%
Yrkesgruppen finns ej på	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	311	94	200	27	23	12	37	12	16	103

Arbetare

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
Ja	9%	6%	12%	0%	0%	0%	3%	8%	38%	11%
Nej	52%	20%	64%	8%	14%	50%	69%	67%	63%	65%
Yrkesgruppen finns ej på	39%	75%	25%	92%	86%	50%	28%	25%	0%	24%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	302	87	198	26	22	12	36	12	16	103

Har det förekommit uppsägning av personal pga arbetsbrist på ert företag under andra halvåret 2020?
Tjänstemän

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
Ja	27%	38%	22%	44%	35%	8%	16%	25%	25%	25%
Nej	73%	62%	78%	56%	65%	92%	84%	75%	75%	75%
Yrkesgruppen finns ej på	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	311	94	200	27	23	12	37	12	16	103

Arbetare

	Totalt	Tjänster	Industri	Almega Innovation sföretagen	Almega IT företag & Almega	EFA Bransch avtal	IKEM Innovations- och	Skogsindustrierna papper&ma	Stål och Metall Arbetsgivaref	Teknikarbet sgivarna, teknikavtal
Ja	11%	7%	13%	0%	0%	0%	3%	17%	31%	14%
Nej	51%	20%	63%	8%	14%	50%	69%	58%	69%	63%
Yrkesgruppen finns ej på	38%	73%	24%	92%	86%	50%	28%	25%	0%	23%
Procent	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Antal	301	88	196	26	21	12	36	12	16	101